

ÕPPEKAVA

- 1. Koolitaja:** RÄPINA AIANDUSKOOL
reg.nr. 70002420, Pargi 32, Räpina 64505
- 2. Õppekava valdkond:** Põllumajandus
- 3. Õppekavarühm:** Aiandus
- 4. Õppekava koostamise alus:** Aianduserialade riiklik õppekava (puuviljanduse moodul ja praktika lühikirjelduse aianduse moodul).
Räpina Aianduskooli aianduse eriala õppekava.
- 5. Õppekava nimetus:** **PUUVILJA- JA MARJASORTIDE MÄÄRAMINE**
- 6. Õppekava maht:** **48 tundi**
- 7. Õppekeel:** eesti keel
- 8. Eesmärk ja väljundid:**
Kursuse põhieesmärgiks on meil kasvatamiseks soovitatud sortide ja pookealuste tundmaõppimine.
Kursuse lõppeesmärk on suunatud tulevikku: kujundada kursusel osaleja hoiakuid sordiehtsate ja tervete istikute tootmiseks, mille viljad ei jääks alla mujal Euroopas kasvatatule.
- Kursuse läbinu:
- tunneb meil olulisi puuviljataimede liike lehtedega ja raagus olekus;
 - teab Eestis kasvatamiseks soovitatud sorte ja pookealuseid;
 - suudab neid sorte eristada vilja, võrse ja raagus oksa järgi olemasolevate või oma koostatud abivahendite toel;
 - tunneb sagedasemaid istikute kahjustajaid;
 - teab istikute kvaliteedinõudeid, nõudeid taimepassile ja kaitsealuste sortide paljundamisele.
- 9. Sihtgrupp:** Puukooliaednikud, istikumüüjad. Oodatud on ka kogemustega aednikud, kes saavad oma sortide eristamise kogemusi teistelegi jagada.
- 10. Vastuvõtu tingimused:** Kuulumine sihtgruppi
- 11. Õppekava sisu ja maht:** Kursuse kogumaht on 48 tundi.
Koolitus jaguneb kuueks õppepäevaks. Õppepäeva kestus on 360 minutit e. 8 õppetundi, millele lisanduvad vaheajad ja lõuna.
Kursus sisaldab teoreetilist, praktilist õpet ja iseseisvat tööd

Kursus hõlmab tervet vegetatsiooniperioodi.

Õpitakse eristama sorte (ning liike) võrsete, raagus okste ja viljade järgi. Õppekäikudel puukoolidesse määratakse väljal kasvavaid sorte ja istikutel esinevaid kahjustajaid. Käsitletakse istikute kvaliteedinõudeid, taimepassi ning kaitsealuste sortide paljundamist.

Esineja	Teemad	Teemade kestus akadeemilistes tundides
1. päev - 27.11.14		
J.Kivistik	1. Üldteadmised liikidest ja sortidest. (PO:1, PMS:1) ● Teisendi ja sordi erinevus ● Kultuurliigid ja liikidevahelised sordid ● Täielik taimenimi ● Kitsas ja lai perekonnakäsitus ● Kloonsordid	2
M.Pulk	2. Liikide eristamine raagus okste järgi (PO:lisa 1) <i>Praktiline tegevus klassis</i>	1
J.Kivistik	3. Õunte tunnused ja kirjeldamine (PO:5.2.1) http://aianduskool.ee/jaan/puuviljandus/wp-content/uploads/2014/11/sordi_kirjeld14.pdf	2
J.Kivistik	4. Soovitussortiment. (PMS:2, PO:6) ● Sortimendi ülesehitus ● Sordid. <i>Tutvumine piltide toel</i>	1
J.Kivistik, V.Eskla	5. Üheaastaste okste tunnused - viljapuud, sõstrad, vaarikad (PO:5.2.3) <i>Praktiline tegevus</i>	2
Iseseisev töö kodus	● 1. Sortide õppimine piltide järgi (PMS:3) ● 2. Aia inventuur - http://aianduskool.ee/jaan/puuviljandus/wp-content/uploads/2015/01/aia_inventuur15.pdf	
2.päev – 29.01.15		
J.Kivistik	1. ARVESTUS: Sortide vastamine piltide järgi - http://aianduskool.ee/jaan/puuv13/sort2013/a_sn13.htm	1
J.Kivistik	2. Pookealused (PO:7, PMS:4) ● Aluste liigitamine ● Soovitatud alused	1
J.Kivistik, M.Pulk	3. Viljapuusortide eristamine raagus okste järgi (PO:5.2.3 ja lisa 4) <i>Praktiline tegevus klassis</i>	2
J.Kivistik	4. Sordikaitse arvestamine istikutootmises ja -müügil (PO:2.1) ● Sortide registreerimine ● Kaitsealused sordid	1
J.Kivistik	5. Sortide määramine (PO:5.3). Emaistandike ja istikute tunnustamine	1
J.Kivistik, V.Eskla	6. Marjasortide eristamine raagus okste järgi (PO:5.2.3 ja lisa 4) <i>Praktiline tegevus klassis</i>	2

Iseseisev töö kodus	3. Üheaastaste okste määraja koostamine (oma aiale/puukoolile)	
3. päev – ...07.15 J.Kivistik, V.Eskla T.Albert J.Kivistik, L.Klaas	1. Marjasortide eristamine võrsete ja viljade järgi. (PO:5.2 ja lisad 2 ja 3) <i>Praktiline tegevus klassis ja aias</i> 2. Marjakultuuride olulisemad kahjustajad puukoolis ja sortide vastupidavus neile (TA:5.4-5.6,) <i>Praktiline tegevus klassis ja aias</i> 3. Pirni-, ploomi- ja kirsisortide ning pookealuste eristamine võrsete järgi (PO:5.2.2 ja lisa 3). <i>Praktiline tegevus klassis ja aias</i>	3 2 3
Iseseisev töö kodus	4. Võrsete määraja koostamine (oma aiale/puukoolile)	
4. päev – ...08.15 J.Kivistik T.Albert J.Kivistik J.Kivistik, L.Klaas, V.Eskla, A.Ootsing	1. Õunasortide ja pookealuste eristamine võrsete järgi. (PO:5.2.2 ja lisa 3) <i>Praktiline tegevus klassis ja aias</i> 2. Viljapuude olulisemad kahjustajad puukoolis ja sortide vastupidavus neile (TA:5.2-5.3,) <i>Praktiline tegevus klassis ja aias</i> 3. Puuviljade suvisortide viljad. (PO:5.2.1 ja lisa 2) <i>Praktiline tegevus klassis</i> 4. Istikute tunnustamine Asuva talu puukoolis (transport Ahjale)	2 2 2 2
5. päev – ...08.15 (järgmisel päeval) J.Kivistik, L.Klaas, V.Eskla, E.Zimmer, K.Kahu	1. Istikute tunnustamine Lõuna-Eesti puukoolides (Seedri, Polli, L.Klaas) - õppeekskursioon	8
Iseseisev töö kodus	5. Ettevalmistus sortide ja pookealuste määramiseks võrsete järgi.	
6.päev –09.15 J.Kivistik J.Kivistik L.Klaas	1. Õunasortide ning pookealuste võrsete kordamine 2. Puuviljad sügis- ja talisordid.(PO:5.2.1, lisa2) <i>Praktiline tegevus klassis</i> 3. Pirni-, ploomi- ja kirsisortide ning pookealuste võrsete kordamine	1 2 1

S.Tooding	4. Istikute kvaliteedinõuded, istikupass. <i>Õppekäik puukooli</i>	2
V.Eskla	5. Marjasortide võrsete kordamine	1
J.Kivistik	6. ARVESTUS: Sortide ja pookealuste vastamine võrsete järgi (5 võrset)	1

Päevade ajakava:

10.00 – 11.30 õppetegevus

11.30 – 11.45 paus

11.45 – 13.15 õppetegevus

13.15 – 14.00 lõuna

14.00 – 15.30 õppetegevus

15.30 – 15.40 sirutuspaus

15.40 – 17.10 õppetegevus

12. Õppemateriaalse baasi ja õppevahendite kirjeldus:

Tehnilised vahendid:

- Data projektor, internetiühendusega arvuti

Õppematerjalid ja vahendid:

- Paljundatud õppematerjalid igale õppijale: (viljade kirjeldamine, puuviljataimed minu koduaias)
- Töövahendid : igal õppijal isiklik nuga
- Oksad, viljad, võrsed: komplekt kahe õppija kohta

13. Õppe- metoodilised materjalid:
(õpikud, kirjandus jms.)

Kasutatav kirjandusallikate loetelu:

a) õppetegevuse läbiviimiseks klassis: komplekt kahe õppija kohta

1. PO: - Puuviljad ja marjad Eestis. Pomoloogia. TEA Kirjastus 2012 või 2010
2. PMS: - Kivistik, J. Puuvilja- ja marjasordid. Soovitussortiment. TEA Kirjastus 2014
3. TA: - Kivistik, J. Taim ja aednik. TEA Kirjastus 2013

b) lisaks osalejatele iseseisva töö läbiviimiseks

1. Põhikultuuride liigid - http://aianduskool.ee/jaan/puuv/liik/pk/a_pkn.htm
2. Soovitussortiment - http://aianduskool.ee/jaan/puuv13/sort2013/a_sn13.htm
3. Pookealused - http://aianduskool.ee/jaan/puuv/alus/a_alus.htm
4. Puuviljataimede kahjustajad - <http://aianduskool.ee/jaan/puuv/taimek/taimekah.htm>
5. Kask, K., Kivistik, J. Puuviljad ja marjad Eestis. Kirjastus Ilo 2005

14. Lõpetamise tingimused: Viie iseseisva töö ja arvestuse sooritamine (aia inventuur, sortide pildid, üheaastaste okste määraja koostamine, võrsete määraja koostamine, võrsete määramine)

15. Kursuse läbiviijad ja kvalifikatsioon:

Jaan Kivistik – Lõpetanud 1970. aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomia erialal ja 1976. aastal Tartu Riikliku Ülikooli psühholoogia erialal. Aastatel 1967-2009 töötas Räpina Aianduskoolis kutseõpetajana. Pensionär, tunniandja.

Sirje Tooding – Lõpetanud 1990. aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomia erialal 1984.aastast töötab Räpina Aianduskooli kutseõpetajana. Pedagoog-metoodik (2013). Õpetajakoolitus Soomes (2012, OÜ Tahvoset).

Marju Pulk – 2008. aastast Räpina Aianduskooli kutseõpetaja. Lõpetanud 2003.aastal Eesti Põllumajandusülikooli, omandades bakalaauruse kraadi aianduses.

Tairi Albert - 2010.aastast Eesti Maaülikooli doktorantuur - põllumajanduse doktor. 2007.aastast Räpina Aianduskooli taimekaitse kutseõpetaja

Väino Eskla – Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjoni esimees, aiatark@aiatark.ee , <http://aiatark.ee>

Liidia Klaas - Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjoni arvamusekspert polliklaas@gmail.com

Õppekava koostas: Jaan Kivistik

Õppekava vormistas: Eda Gross

Räpina Aianduskooli täienduskoolituse metoodik

15.10.2014

Viimati muudetud 26.11.2014